

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 2.2.2022
COM(2022) 32 final

2022/0021 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Uredbe (EU) št. 1025/2012 glede odločitev evropskih organizacij za standardizacijo v zvezi z evropskimi standardi in evropskimi standardizacijskimi dokumenti

(Besedilo velja za EGP)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

- **Razlogi za predlog in njegovi cilji**

Evropske organizacije za standardizacijo so zasebne organizacije, ki imajo posebno vlogo v evropskem standardizacijskem sistemu. Kot je določeno v Uredbi (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012¹, evropsko standardizacijo organizirajo za namene zadevnih deležnikov in deležnike same, in sicer na podlagi nacionalne zastopanosti (v Evropskem odboru za standardizacijo (CEN) in Evropskem odboru za elektrotehniško standardizacijo (CENELEC)) in neposrednega sodelovanja članov (v Evropskem inštitutu za telekomunikacijske standarde (ETSI)). Če standardizacijo zahteva Komisija, so evropske organizacije za standardizacijo (kot so opredeljene v Uredbi (EU) št. 1025/2012) edini organi, ki lahko izdajo standarde in standardizacijske dokumente. Pri tem upoštevajo posebne postopke iz člena 10 Uredbe (EU) št. 1025/2012 (v nadaljnjem besedilu: uredba o standardizaciji). Uredba o standardizaciji določa tudi, da lahko Evropska unija finančno podpira evropske organizacije za standardizacijo.

Evropske organizacije za standardizacijo so opredeljene v členu 2, točka 8, uredbe o standardizaciji in Prilogi I k njej. Obstajajo tri evropske organizacije za standardizacijo: CEN, CENELEC in ETSI. Njihova izključna naloga je opravljanje dela na področju standardizacije, ki ga zahteva Komisija v podporo zakonodaji in politikam EU.

To je predvsem zaradi zgodovinskih razlogov. V osemdesetih letih prejšnjega stoletja, ko so bile ustanovljene sedanje evropske organizacije za standardizacijo in se je določila njihova vloga pri zagotavljanju standardov, je bil sistem večinoma osredotočen na deležnike Evropske unije.

Danes je situacija drugačna, saj je pri notranjem upravljanju evropskih organizacij za standardizacijo, postopkih odločanja in njihovi strukturi članstva prišlo do več sprememb. Evropske organizacije za standardizacijo zdaj sodelujejo z najrazličnejšimi deležniki, tudi iz tretjih držav, in jim omogočajo sodelovanje ne le pri tehničnem delu, temveč tudi pri notranji politiki in odločanju. Tako sodelovanje je dobrodošlo, vendar so v času, ko bi se morale evropske organizacije za standardizacijo osredotočiti na podporo zakonodaji in politikam EU, potrebni zaščitni ukrepi za zagotovitev zanesljivega postopka in uravnoveženega zastopanja interesov deležnikov v skladu s strateškimi prednostnimi nalogami in zakonodajnimi potrebami. To velja zlasti za notranje odločitve za razvoj standardov in standardizacijskih dokumentov, kot jih zahteva Komisija na podlagi člena 10(1) uredbe o standardizaciji. Te notranje odločitve lahko zajemajo vprašanja, kot so odločitve o sprejemanju zahtev za standardizacijo, sprejemanju novih projektov ter sprejetju, reviziji ali umiku evropskih standardizacijskih dokumentov. V teh primerih, zlasti kadar evropske organizacije za standardizacijo podpirajo uporabo zakonodaje EU in razvijajo standarde, ki so ključnega pomena za splošno javnost in podjetja v EU, mora notranje upravljanje evropskih organizacij za standardizacijo ustrezno upoštevati stališča vseh evropskih deležnikov (vključno z malimi

¹ Uredba (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o evropski standardizaciji, spremembi direktiv Sveta 89/686/EGS in 93/15/EGS ter direktiv 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES in 2009/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Sklepa Sveta 87/95/EGS in Sklepa št. 1673/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 316, 14.11.2012, str. 12).

in srednjimi podjetji ter organizacijami civilne družbe). To je še toliko pomembnejše, ker nekatere evropske organizacije za standardizacijo sestavljajo predvsem gospodarski subjekti, ki imajo glasovalne pravice, sodelovanje organizacij civilne družbe in javnih organov pa je v nekaterih primerih omejeno.

Zato je potrebna večja jasnost za zagotovitev, da je celoten notranji postopek odločanja pri izdajanju standardov in standardizacijskih dokumentov, ki ga Komisija zahteva na podlagi člena 10(1) uredbe o standardizaciji, v skladu s tem, kar institucije EU pričakujejo od organa za razvoj standardov, ki je uradno priznan kot evropska organizacija za standardizacijo.

Z zahtevo po določeni zastopanosti in pooblastilu za odločanje nacionalnih organov za standardizacijo v zvezi s standardi, ki jih zahteva Komisija, bi se vzpostavili zadostni pregledi in ravnovesja, da bi se zagotovila skladnost z zakonodajo in politikami EU.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Komisija je v svoji pobudi „Posodobitev nove industrijske strategije iz leta 2020“ (COM(2021) 350)² napovedala, da bo predlagala spremembo Uredbe (EU) št. 1025/2012 skupaj s strategijo za standardizacijo, ki je predstavljena skupaj s tem predlogom.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Predlagana zakonodajna sprememba je v skladu s pomenom standardov za politiko, ki je poudarjen v drugih ključnih pobudah Komisije, kot sta „Oblikovanje digitalne prihodnosti Evrope“ (COM(2020) 67³) in „Strategija Global Gateway“ (JOIN(2021) 30⁴), ali v izjavi Sveta, v kateri pozdravlja „namero Komisije, da razvije strategijo za standardizacijo za okrepitev evropskega standardizacijskega sistema in njegovega upravljanja“ (sklepi Sveta z dne 9. junija 2020⁵).

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Pravna podlaga pobude je člen 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

- **Subsidiarnost (za ukrepe, za katere evropske organizacije za standardizacijo nimajo izključne pristojnosti)**

Vprašanje subsidiarnosti ni problematično. Cilj te pobude je spremeniti uredbo EU, ki ureja evropski standardizacijski sistem. Natančneje, zaščititi želi načela dobrega upravljanja pri pripravi standardov, ki jih zahteva Komisija v skladu s členom 10(1) uredbe o standardizaciji. Ta pobuda bo okrepila vlogo nacionalnih predstavnikov (tj. nacionalnih organov za standardizacijo) v sistemu.

- **Sorazmernost**

Predlagana sprememba Uredbe (EU) št. 1025/2012 je zelo omejena in usmerjena v delo evropskih organizacij za standardizacijo na podlagi zahteve Komisije. Te zahteve sledijo pooblastilom v okviru javne politike, zato je treba zagotoviti načela dobrega upravljanja v skladu z odločanjem EU. Predlog je v skladu z načelom sorazmernosti, saj ne presega tistega,

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=COM:2021:350:FIN>

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sl/TXT/?uri=CELEX:52020DC0067>

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=JOIN%3A2021%3A30%3AFIN>

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A52020XG0616%2801%29>

kar je potrebno za doseganje ciljev zagotavljanja, da je nacionalno zastopanje/udeležba pri razvoju evropskih standardov in standardizacijskih dokumentov na podlagi zahteve iz člena 10 Uredbe (EU) št. 1025/2012 zagotovljena v vseh fazah postopka.

- **Izbira instrumenta**

Uredba o spremembi uredbe.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Posvetovanja z deležniki**

Komisija se je o tem vprašanju ciljno posvetovala z deležniki (zlasti z evropskimi organizacijami za standardizacijo, nacionalnimi organi za standardizacijo, državami članicami EU ter deležniki iz industrije in civilne družbe). Ti deležniki so lahko izrazili svoja stališča in prispevali k delu Komisije.

Deležniki so med posvetovanjem o časovnem načrtu strategije za standardizacijo na portalu Komisije za boljše pravno urejanje⁶ zagotovili dragocene povratne informacije o upravljanju in preglednosti evropskega standardizacijskega sistema. Komisija je podobne povratne informacije prejela v poročilih, ki so jih v skladu s členom 24(2) uredbe o standardizaciji izdale evropske organizacije deležnikov.

- **Ocena učinka**

Komisija ni opravila ocene učinka za to pobudo. Predlagana pobuda se nanaša na upravne odločbe v evropskih organizacijah za standardizacijo, ki so posledica zahtev Komisije na podlagi potreb politike ali zakonskih potreb. Te upravne odločbe zajemajo upravljalne/upravne odločitve za politike Unije. Vpliv teh upravnih odločb je omejen na določljive deležnike. Skratka, ocena učinka in s tem povezano javno posvetovanje nista bila potrebna, saj bi bila oziroma je sprememba omejena po obsegu, ciljno usmerjena in vsebuje tehnične spremembe obstoječe zakonodaje v zvezi z vprašanjem upravljanja.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Ta predlog ne vpliva na proračun institucij EU.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Predlaga se sprememba le dveh členov.

V spremembi je predvideno prehodno obdobje šestih mesecev pred začetkom veljavnosti, da lahko evropske organizacije za standardizacijo po potrebi prilagodijo svoj notranji poslovnik.

Komisija bo evropskim organizacijam za standardizacijo pomagala spremeniti njihova notranja pravila za odločanje v zvezi s standardi in standardizacijskimi dokumenti, ki jih zahteva Komisija v skladu s členom 10(1) uredbe o standardizaciji.

⁶ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13099-Strategija-za-standardizacijo_sl

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Uredbe (EU) št. 1025/2012 glede odločitev evropskih organizacij za standardizacijo v zvezi z evropskimi standardi in evropskimi standardizacijskimi dokumenti

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora⁷,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta⁸ določa pravila v zvezi z določitvijo evropskih standardov in evropskih standardizacijskih dokumentov za proizvode in storitve v podporo zakonodaji in politikam Unije.
- (2) Komisija lahko v skladu s členom 10 Uredbe (EU) št. 1025/2012 od ene ali več evropskih organizacij za standardizacijo zahteva pripravo evropskega standarda ali evropskega standardizacijskega dokumenta.
- (3) Evropski standardi in evropski standardizacijski dokumenti imajo pomembno vlogo na notranjem trgu. Na primer, na podlagi harmoniziranih standardov se lahko domneva, da so proizvodi, ki bodo dani na trg, skladni z bistvenimi zahtevami za te proizvode, ki jih določa ustrezna usklajevalna zakonodaja Unije, če so skladni s harmoniziranimi standardi.
- (4) V zadnjih letih se je praksa evropskih organizacij za standardizacijo glede njihovega notranjega upravljanja in postopkov odločanja spremenila. Zato so evropske organizacije za standardizacijo okrepile sodelovanje z mednarodnimi in evropskimi deležniki. Tako sodelovanje je dobrodošlo, saj prispeva k preglednemu, odprtemu in nepristranskemu postopku standardizacije, ki temelji na soglasju. Kadar pa evropske organizacije za standardizacijo izvajajo zahteve za standardizacijo v podporo zakonodaji in politikam Unije, lahko neomejeno sodelovanje katerega koli deležnika

⁷ UL L ..., ..., str.

⁸ Uredba (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o evropski standardizaciji, spremembi direktiv Sveta 89/686/EGS in 93/15/EGS ter direktiv 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES in 2009/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Sklepa Sveta 87/95/EGS in Sklepa št. 1673/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 316, 14.11.2012, str. 12).

pri njihovem notranjem odločanju privede do odločitev, ki ne upoštevajo v celoti interesov, ciljev politike in vrednot Unije ter javnih interesov na splošno.

- (5) Nacionalni organi za standardizacijo imajo v skladu z Uredbo (EU) št. 1025/2012 ključno vlogo v standardizacijskem sistemu na ravni Unije in na ravni držav članic. Zato so v najboljšem položaju za zagotovitev, da se v evropskih organizacijah za standardizacijo ustrezno upoštevajo interesi, cilji politike in vrednote Unije ter javni interesi na splošno. Posledično je treba okrepiti njihovo vlogo v organih odločanja evropskih organizacij za standardizacijo, kadar ti organi sprejemajo odločitve v zvezi z evropskimi standardi in evropskimi standardizacijskimi dokumenti, ki jih zahteva Komisija v skladu s členom 10(1) Uredbe (EU) št. 1025/2012.
- (6) V organih odločanja evropskih organizacij za standardizacijo lahko poleg nacionalnih organov za standardizacijo med drugimi sodelujejo tudi nacionalne organizacije za standardizacijo držav pristopnic, držav kandidatk in potencialnih kandidatk za članstvo v Uniji. Da se prepreči izključitev teh organizacij iz sodelovanja pri delu zadevnih organov odločanja, je treba le določiti, da odločitve v teh organih v zvezi z evropskimi standardi in evropskimi standardizacijskimi dokumenti, ki se zahtevajo v skladu s členom 10(1) Uredbe (EU) št. 1025/2012, sprejemajo izključno predstavniki nacionalnih organov za standardizacijo, brez uvedbe kakršnih koli drugih zahtev glede dela organov odločanja evropskih organizacij za standardizacijo.
- (7) Da bi bila zahteva, da odločitve v organih odločanja evropskih organizacij za standardizacijo v zvezi z evropskimi standardi in evropskimi standardizacijskimi dokumenti, ki jih zahteva Komisija v skladu s členom 10(1) Uredbe (EU) št. 1025/2012, sprejemajo izključno predstavniki nacionalnih organov za standardizacijo, učinkovita, je treba določiti, da lahko Komisija take zahteve predloži le evropski organizaciji za standardizacijo, ki izpolnjuje to zahtevo.
- (8) Uredbo (EU) št. 1025/2012 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (9) Da se evropskim organizacijam za standardizacijo omogoči, da po potrebi svoje notranje poslovniške prilagodijo zahtevam te uredbe, bi bilo treba njeno uporabo preložiti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Člen 10 Uredbe (EU) št. 1025/2012 se spremeni:

(1) v odstavku 1 se prvi stavek nadomesti z naslednjim:

„Komisija lahko v okviru pristojnosti, določenih s Pogodbama, od ene ali več evropskih organizacij za standardizacijo zahteva pripravo evropskega standarda ali evropskega standardizacijskega dokumenta v določenem roku, če zadevna evropska organizacija za standardizacijo izpolnjuje zahtevo iz odstavka 2a.“;

(2) vstavi se naslednji odstavek 2a:

„2a. Vsaka evropska organizacija za standardizacijo zagotovi, da naslednje odločitve v zvezi z evropskimi standardi in evropskimi standardizacijskimi dokumenti iz odstavka 1 sprejemajo izključno predstavniki nacionalnih organov za standardizacijo v pristojnem organu odločanja te organizacije:

- (a) odločitve o sprejemanju, zavrnitvi in izvedbi zahtev za standardizacijo;
- (b) odločitve o sprejemanju novih projektov;

(c) odločitve o sprejetju, reviziji ali umiku evropskih standardov ali evropskih standardizacijskih dokumentov.“

Člen 2

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od [Urad za publikacije: vstaviti datum – šest mesecev po začetku veljavnosti te uredbe].

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
predsednica

Za Svet
predsednik